

Klubkonference i
Dansk Sejlunion
16. november 2024

Chefanalytiker og
udviklingsansvarlig
Maja Pilgaard

Foto: Henrik Sørensen/Getty Images

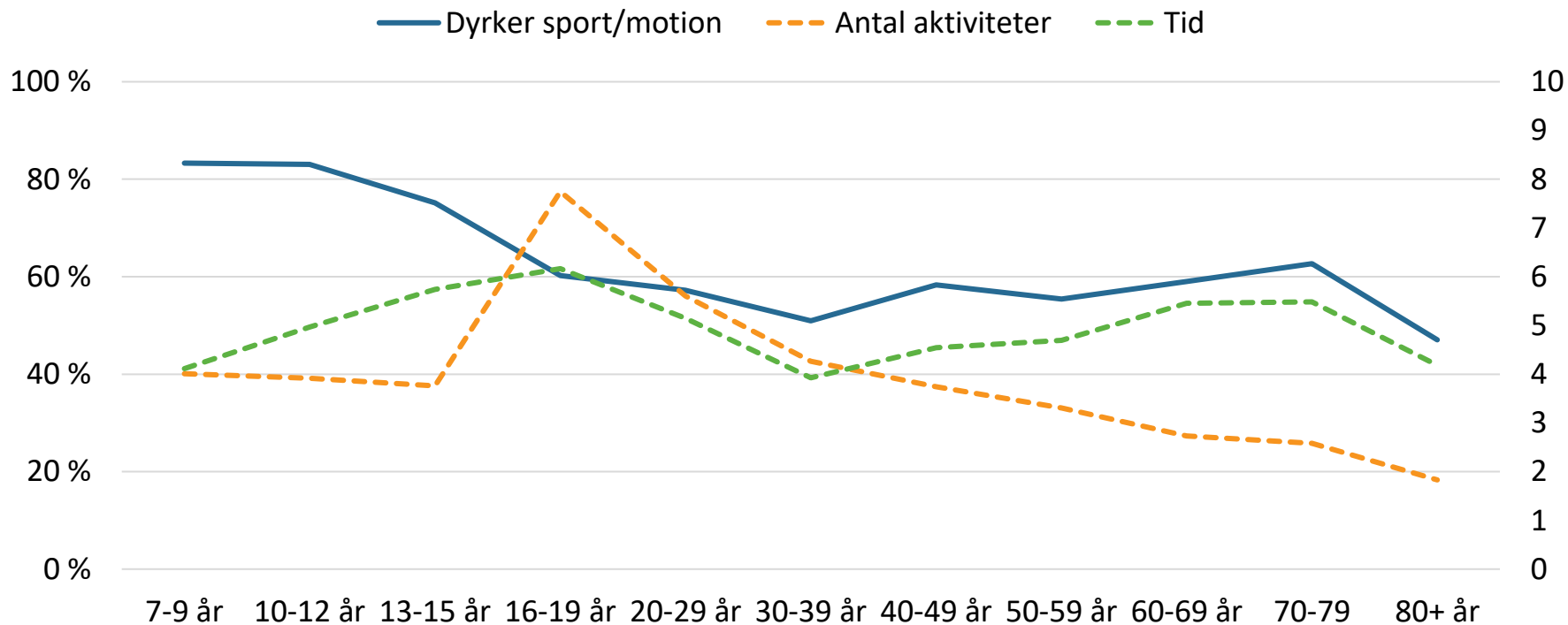
UNGES DELTAGELSE OG DEMOKRATISKE INVOLVERING I FORENINGSIDRÆTTEN

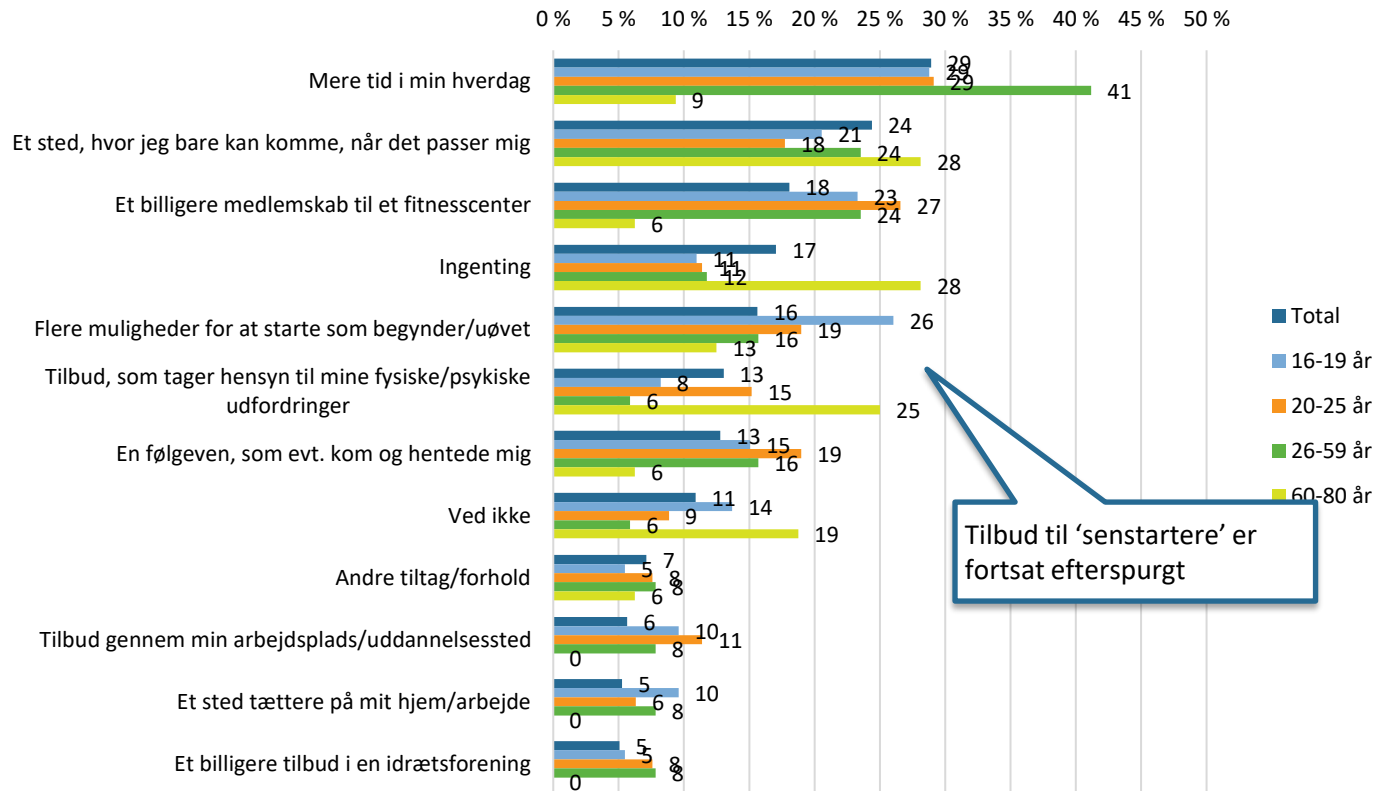
Idrættens
Analyseinstitut

www.idan.dk

UNGES IDRÆTSVANER:

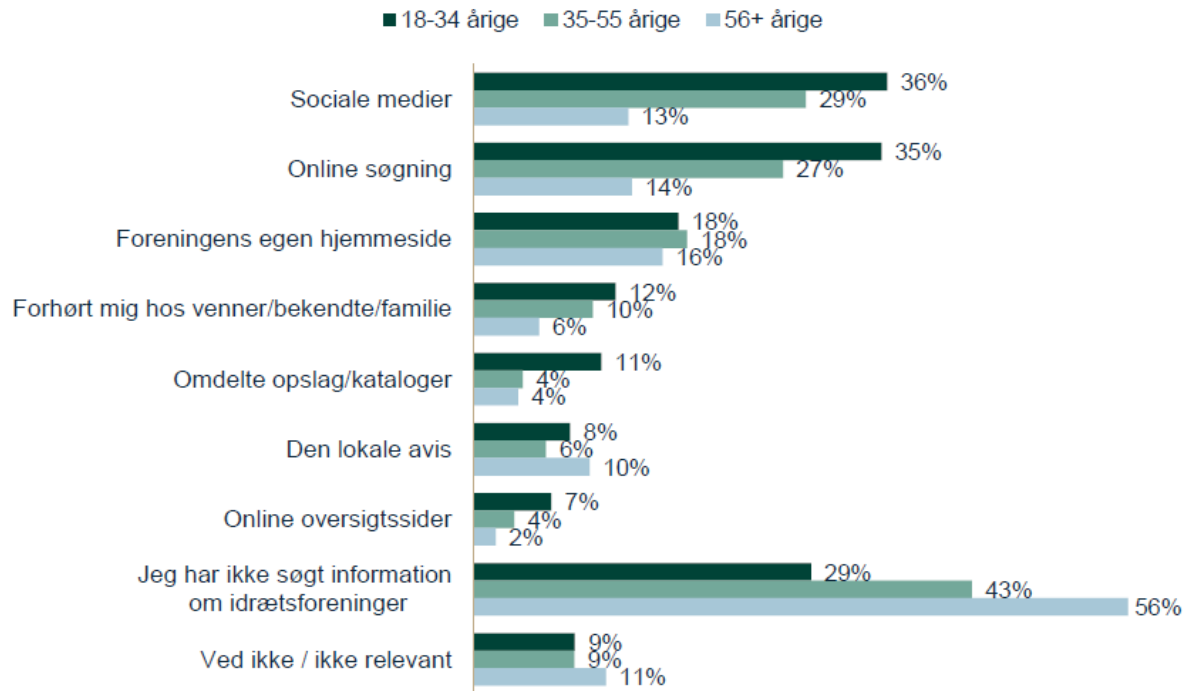

IKKE-IDRÆTSAKTIVES BEHOV:

UNGES VEJ TIL IDRÆTSTILBUD:

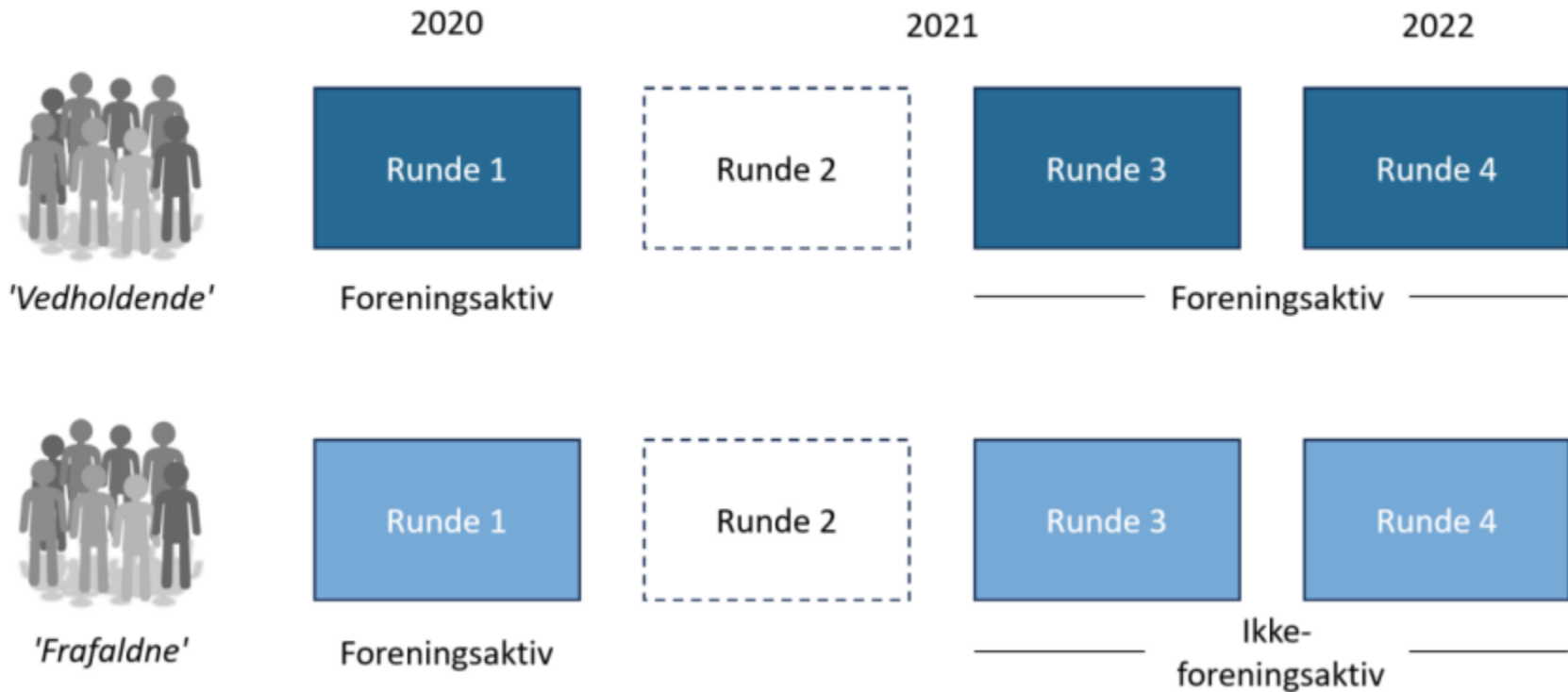
Har du benyttet nogle af følgende kilder/medier til at søge information om idrætsforeninger i dit lokalområde (indenfor det seneste år)?

"Vi søgte på dans, fordi det var noget, vi godt kunne tænke os. Og det skulle være noget, hvor man ikke behøvede at være dygtig. Men der kom ikke så meget frem..."

Pige, 2. g

UNGES VEJ UD AF FORENINGSIDRÆTTEN:

UNGES VEJ UD AF FORENINGSIDRÆTTEN:

- Mere interesserede i ikke-idrætslige fritidsaktiviteter
- Har dårligere selv vurderet livstilfredshed end dem, der fortsætter
- Mindre interesserede i at konkurrere – og synes, der er for meget fokus på konkurrence i foreningsidrætten

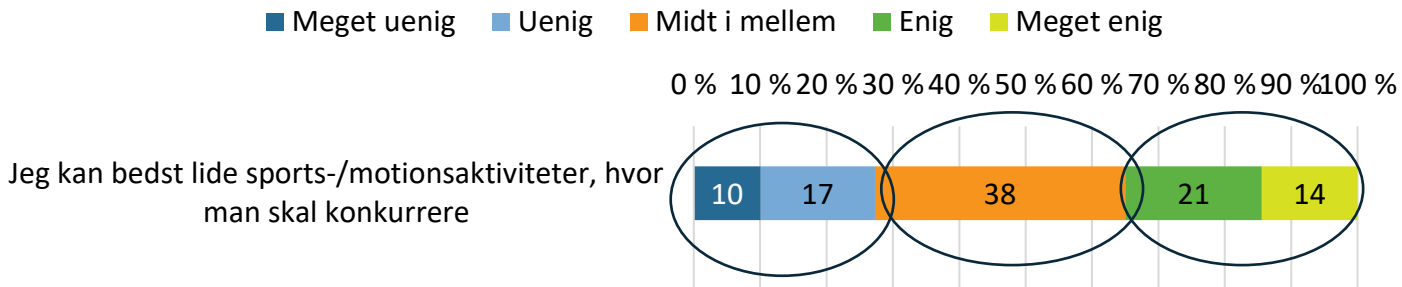
”For meget fokus på de gode, der bliver bedre, og de dårligere forbliver dårligere (internt på holdet).”

”Der er ikke så god stemning på holdet, jeg føler, der er lidt pres på ift. at spille godt.”

”Fordi der er dårlige forældre-trænere, som er ligeglade med alle andre end deres egne børn og egne børns bedste venner”.

”Fordi at jeg føler, det er mange gange på ugen, vi skal træne. Man får næsten ikke pause.”

BØRN OG UNGE OM KONKURRENCE – DELT I TRE LEJRE:

FREMTIDENS FORENINGER – MED DEMOKRATISK INVOLVERING AF FLERE UNGE?

Folkeoplysningslovens kapitel 5, §14 understreger, at formålet med det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde er at fremme demokratiforståelse og aktivt medborgerskab. Det gøres gennem to elementer, dels aktiviteten, dels de forpligtende fællesskaber. Dermed sigter loven mod at styrke medlemmernes evne og lyst til at tage ansvar for eget liv og engagere sig i samfundslivet generelt.

Foto: Getty Images/Maskot

1. VIDENSAFSÆT (I)

- Obs på den demokratiske selvtillid – mange føler ikke, de har noget værdifuldt at bidrage med (i den politiske debat)
- Pas på med 'pseudoinvolvering' – inddragelse uden indflydelse?
- Foreningsdeltagelse kan fremme det demokratiske engagement
- Involvering af unge kræver en 'villet/proaktiv indsats' fra voksne

1. VIDENSAFSÆT (II)

- Organisatorisk setup hæmmer unges involvering (Træner, der bestemmer, udøvere, der gør, som træneren siger)
- De mest talentfulde unge bliver i størst omfang involveret.
- Obs på særlige ungeudvalg adskilt fra bestyrelse og reel indflydelse
- Behov for oplæring (socialisering) ind i foreningsarbejdet.
- Fremtidens forening er rummelig, fleksibel, giver rum for at prøve aktiviteter, fokus på deltagelse frem for 'at vinde'.

Ungt lederskab i idretten

forskningsrapport om
funktionen til ungdomsutvalg og
lederkurs for ungdom 15-19 år

JANNA HANSEN STRØMTRÆT, ANNA KODDING OG SÅBØRST SELVÅG

NIFH Forskningscenter for Sport og Ungdomskultur
Nærhedscenter for Ungdomskultur

ISBN 978-87-931-0000-0

Vår idrott – eller deras?

Unga idrottares perspektiv på delaktighet

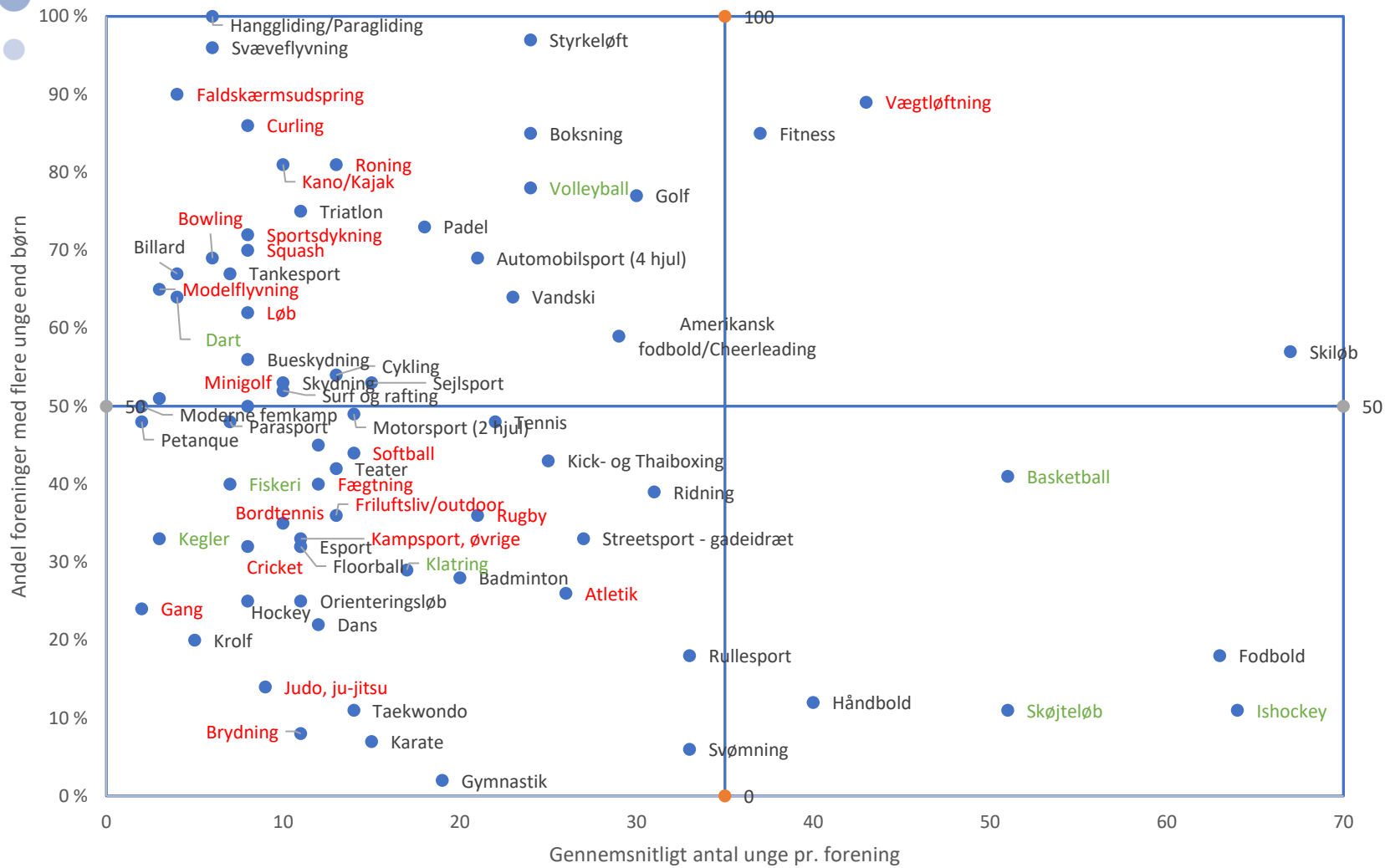
Karin Brodellus & Inger Eliasson

2. SCREENING AF IDRÆTSFORENINGER

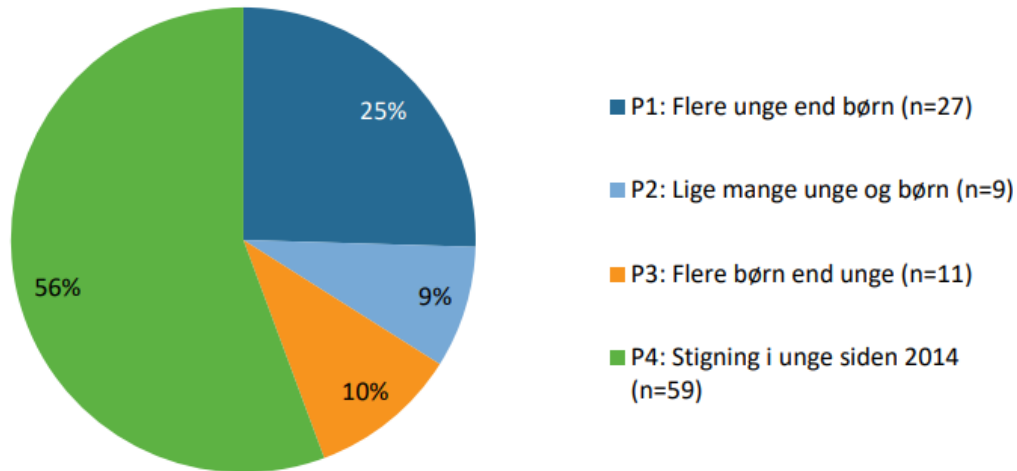
- 10.000+ foreninger under DIF med børn og unge (opdelt på aktivitetsafdelinger).
- Aktivitet er meget afgørende for, hvorvidt en forening har mange eller få børn (0-12 år) og unge (13-18 år).

- P1: Foreninger med mange unge og få børn (høj ratio)
- P2: Foreninger med lige mange børn og unge (ratio tæt på 1)
- P3: Foreninger med få unge og mange børn (ratio tæt på 0)
- P4: Foreninger, der har fået flere unge over tid

INDSIGT I FORENINGERNES ARBEJDE MED UNGE:

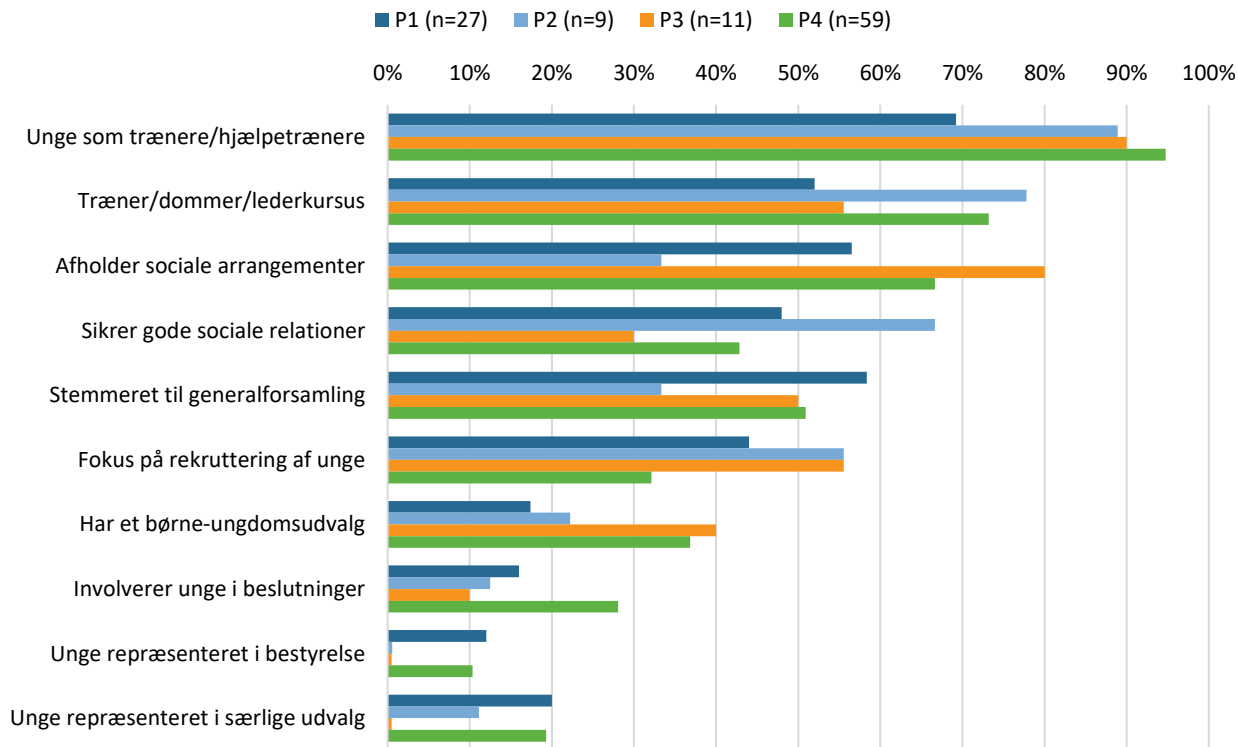
Figur 5: Besvarelser fra udvalgte foreninger i de forskellige parametre (n=106)

Figuren viser fordelingen af foreninger, som har bidraget med yderligere indsigt, opdelt på parameter 1=flere unge end børn, parameter 2=lige mange børn og unge, parameter 3=færre unge end børn og parameter 4=flere unge over tid.

3. YDERLIGERE INDSIGT I FORENINGER (I):

- Mange unge trænere – men ingen tradition for at involvere dem...
- Blot et 'redskab' i foreningens drift?
- Eller er trænergerningen i sig selv en del af at være involveret i foreningens demokratiske virke?

3. YDERLIGERE INDSIGT I FORENINGER (II):

”Nej. Bestyrelsesarbejdet er primært administrativt arbejde, der kræver, at man er myndig, og der skal træffes beslutninger af stor økonomisk karakter, da vi i vores forening er ansvarlige for en årsomsætning over 1mio kr. samt et trænerbudget over kr. 600.000,-”.

Involvering af unge – nej tak!

Badmintonforening, P4

Er det overhovedet relevant at involvere unge?

”Nej. Ellers tak!!! Som bestyrelsesmedlem er man ansvarlig for indhentning af børneattester og økonomi i forhold til både generalforsamling og myndigheder. Det bør én under 18 år aldrig være ansvarlig for. I min optik”.

Volleyballforening, P1

3. YDERLIGERE INDSIGT I FORENINGER (III):

"Vi har oprettet en ungdomsbestyrelse og et særligt hold for de unge, der kommer hjem fra efterskole. Ligeledes har vi igangsat forskellige workshops."

Repræsentant fra gymnastikforening, P4

"Nej. Vi tror på, at fællesskab, det styrker og udvikler – det er vores kerneværdier. Derfor ror vi på kryds og tværs af både alder og køn, og specialiserer relativt sent."

Repræsentant fra roklub, P1

Ubevidst inkompetent

Bevidst inkompetent
P3-foreninger

Bevidst kompetent
P1, P2 og P4

Ubevidst kompetent
P1 foreninger

"Vi har bl.a. ekstratræning for teenagegruppen (14-18år) med ung-voksne profiler som trænere. Derudover er vores årgangshold for alle på årgangen uanset niveau, og dermed bl.a. en del af fastholdelsesstrategien."

Repræsentant fra klatreforening, P2.

"1. vi mangler frivillige, 2. vores faciliteter, 3. med en beliggenhed lige udenfor [større by i Danmark], og forældre vil hellere køre børn til et andet tilbud end at deltage og forbedre det tilbud, der er i lokalområdet, sat på spidsen."

Repræsentant fra gymnastik- og fitnessforening, P3.

BEVIDST KOMPETENTE FORENINGER – VÆKST AF UNGE:

- Intentionelt fokus på unge (særlige tiltag målrettet unge, sociale arrangementer, arbejde med bredde og interesse for de unges hverdagsliv)
- Sommercamps
- Kompetence trænere – med blik for alle
- Fysiske rammer, der benyttes udover træningen
- Direkte fokus på bredde (på lige fod med talentudvikling og elite)

”Vi vurderer ikke, at succesen for ungesegmentet ligger i, at de unge skal være i bestyrelsen eller være med til at beslutte en masse ting. De skal være med, hvor de synes, det giver mening og ansvar. Vi ser en kæmpe stigende tendens i vores forening til, at de unge, der har været medlemmer i nogle år, giver tilbage til foreningen ved at være trænere, ledere eller på andre måder hjælper til. Så fællesskabet og kulturen er langt stærkere end hos andre foreninger, og det mener vi, kan tillægges vores store succes med at få unge ind. Vi er der for bredden og for de børn og unge, som ikke passer ind andre steder, vi hjælper dem, giver dem en familie og et formål.”

4. UNGES PERSPEKTIV PÅ INVOLVERING (I):

- a) Unge, som er meget involveret i foreningernes 'demokratiske virke' (6 informanter).
- b) Unge medlemmer af en forening, som ikke er involveret i frivilligt arbejde (3 informanter).
- c) 'Normalfordelte' unge (workshops med to gymnasieklasser, 45 elever).
- d) Unge fra et mere 'uformelt' miljø (gadeidræt, 4 informanter).

4. UNGES PERSPEKTIV PÅ INVOLVERING (II):

Tre afsnit – tre fokusområder:

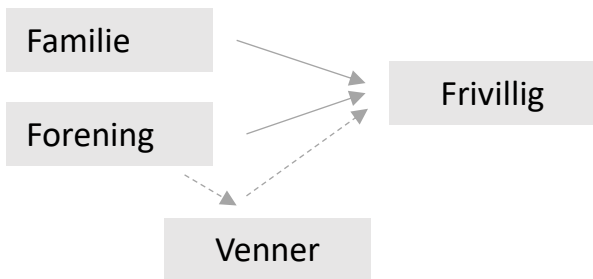
Socialisering til involvering
Motivation til involvering
Barrierer for involvering

Fremtidens forening – unge bud

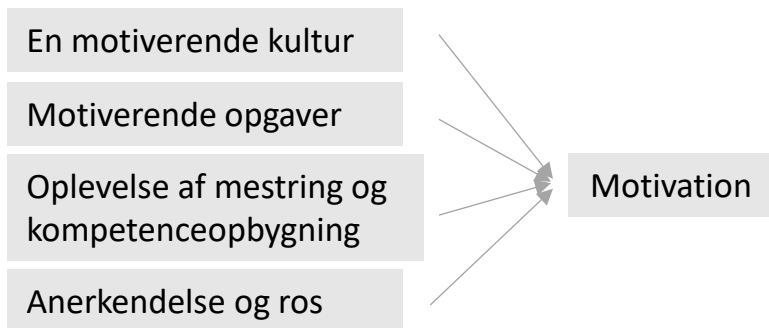
Foto: Getty Images/Alistar Berg

4.1. SOCIALISERING:

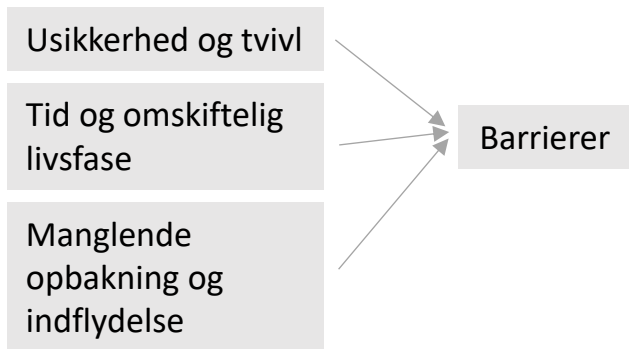
- Oplæring og indblik i det frivillige arbejde
- Hjælp til frivillige opgaver
- Vant til at jonglere med tidsforbrug – vokset op i familie, der finder tid
- Proaktive voksne og rollemodeller med en 'smittende' effekt – og som hjælper og understøtter.
- Andre unge, som er med til at gøre involvering trygt og sjovt.
- Kultur og værdisæt, som er tydelige om unges involvering.

4.2. MOTIVATION:

- Det at blive 'set', hilst på og budt velkommen kan senere fører til den opbakning der bevirker udøver → frivillig
- Opgaverne skal være lystbetonet, tydelige og afgrænsede – og gerne med rum for selv at præge opgaverne
- Opgaverne skal gerne give dem chancen for at bruge deres kompetencer, og tilegne sig nye – ingen 'one size fits all'
- Anerkendelse og ros er afgørende. Anerkendelse kan gives gennem handling: "du hjælper, så gør jeg også..."
- Løn er langt fra 'svaret'

4.3. BARRIERER:

- 'Det har jeg aldrig prøvet før, så det kan jeg nok ikke' (omvendt Pippi)
- Skal man have kompetencer før man kan udvikle sig som frivillig?
- Unges overgange, studiestart, efterskole m.v. er en central barriere – unge peger på, at man mister et potentiale her, fordi opgaver typisk er langsigtede
- Erfaringer med manglende anerkendelse, opbakning og indflydelsesmuligheder kan skabe sproglige og fysiske generationskløfter mellem 'unge' og 'gamle'. Forestillinger kan blive til forforståelser der påvirker lyst til mere involvering

5. FREMTIDENS FORENING – UNGE BUD

- Flexibilitet til at sige nej og ja og frihed til at løfte små og store opgaver
- En mindre kompliceret beslutningsstruktur - mulighed for at 'løbe med bolden'
- Støtte fra 'voksne'
- Fællesskab og socialt liv med andre jævnaldrende unge
- Værdier og en kultur, der afspejler rummelighed og 'plads til alle'

5. FREMTIDENS FORENING – FREMTIDENS FRIVILLIG?

- Tilbyder kompetencer på tværs af opgaver og foreninger
- Ser behov og tager initiativ
- Hjælper til i kortere/længere perioder – nogle opgaver kan gøres fra distancen
- Involverer sig i opgaver på mere uformel basis som indlejret i aktivt fællesskab

”Jeg har jo været forbi og tilknyttet mange forskellige foreninger, men har ligesom bare prøvet at lave ting der, hvor jeg er. Og så gør det jo, at jeg ikke har den der faste base, men så laver jeg noget, der passer til de aktiviteter (...) Så på den måde er det måske lidt anderledes end andre, som har et mere fast sted”.

Informant, gruppe A

”Jeg er træner for et fodboldhold, men det er mit eget fodboldhold. Så det er ikke sådan bestyrelse, bestyrelse. Jeg tager bare lidt initiativ til, at der skal ske noget (...) Vi havde et rigtig stort hold på et tidspunkt nemlig. Så vi snakkede bare om, at vi skulle i gang igen og så tog jeg bare initiativet til at være ham, der ligesom startede det op og prøvede at samle et hold og ja, og så er det bare fortsat lidt sådan. Og så står jeg for træning, og så er der en, der har en far, der er i cafeteriet eller sådan noget, så han har lidt kontakter i klubben. Så han er ligesom blevet holdlederen, der ligesom står for alt det der praktiske, eller hvad man kan kalde det. Booking af baner og dommere og træningskampe og alt sådan noget. Og så står jeg bare for at folk, de møder op”.

Informant gruppe B

AFRUNDING I OVERSKRIFTER...

- Behov for proaktiv involvering
- Involvering bør følges op af indflydelse
- Er der plads til unges involvering i foreningsidrætten?
- Skal man have kompetencer, før man kan udvikle sig som frivillig?
- Er fremtidens forening også gårsdagens forening?

UNGES DELTAGELSE OG DEMOKRATISKE INVOLVERING I FORENINGSIDRÆTTEN

Rapport / Maj 2024

Mette Pilgaard, Maria E. N. Jensen,
Mette Esker, Troels Kollerup Jensen,
Cecilie Rohde Andersen

Idrættens
Analyseinstitut

Måske er der ikke så lang vej endda fra nutidens til fremtidens forening for unge. Men for nogle foreninger handler det måske om en genstart og en genfortælling af, hvorfor foreningen overhovedet er til, og hvilken rolle den skal spille for de unge medlemmer i fremtiden.

